Gemeente Amsterdam

Annotatie 15 december 2025

Agendapunt: Bespreken van het Gebiedsgericht Omgevingsprogramma Nieuw-West (GOP Nieuw-West)

Aanwezi heid ter ondersteuning
5.1, 2, e en/o 5.1, 2, e via signal

Aanwezig DB-lid
Sandra Doevendans, DB Nieuw-West

Kernboodschap strategisch:

- Het GOP geeft Nieuw-West één samenhangend ruimtelijk en sociaal kompas.
- We bouwen méér betaalbare woningen, maken ruimte voor werk en voorzieningen, en maken de openbare ruimte groener en gezonder.
- We doen dat met respect voor het bestaande karakter en erfgoed én met stevige klimaat- en mobiliteitsmaatregelen die het stadsdeel toekomstbestendig maken.
- Het is niet alleen een plan van de gemeente; het is gemaakt met meer dan 40 organisaties, ondernemers en partners, zodat Nieuw-West kan groeien zonder zijn identiteit te verliezen.
- Het GOP Nieuw-West is een uitwerking van de Omgevingsvisie 2050 en de Ontwikkelstrategie 2035. Het ligt tussen 17 september en 5 november ter inzage.

Kernboodschap algemeen:

- Bij botsende beleidskaders zijn daarbij keuzes gemaakt om dilemma's aan de voorkant en op gebiedsniveau aan te pakken. De belangrijkste beleidskeuzes zijn:
  - Algemeen (De bestaande stad is het uitgangspunt)
  - Ruimtelijke ordening (waar te verdichten en waar niet)
  - Ruimtelijke ordening (waar komen bovenplanse voorzieningen)
  - Groen (hoe de groennorm te realiseren bij ontwikkelingen)
  - Groen (waar meer en waar minder te investeren)
  - Erfgoed (waar te beschermen en waar los te laten)

Indicatie tijdslijn vaststellen GOP Nieuw-West

8 juli	- besluit vrijgave voor inspraak door college
17 september	- ter inzage legging, start inspraak
	- Adviesaanvraag verstuurd aan Stadsdeel Nieuw-West
24 september	- geagendeerd in commissie RO
6 oktober	- informatiebijeenkomst betrokken organisaties
4 november	- Technische sessie stadsdeelcommissie
24, 25, 26 november	- Extra inloopavonden
31 december	- einde inzage termijn
Eind december	- ontvangst advies stadsdeel
januari	- opstellen nota van beantwoording

februari-april - besluitvorming college, inclusief kennisgeving aan de raad

Participatietraject

- Er is een intensief participatietraject geweest met allerlei organisaties en instanties die actief zijn in Nieuw-West.

- Er is aan het begin van het traject een participatieplan opgesteld in afstemming met het Stedelijk team participatie (dit was voordat de participatieverordening is vastgesteld). Daarin is expliciet, wegens de aard van het stuk (uitwerking van bestaand beleid om richting op gebiedsniveau te geven op hoofdlijnen), gekozen om deze groep van organisaties en instanties te benaderen.

- In een aantal sessie is deze groep meegenomen in de stappen die we hebben gezet bij het maken van het GOP Nieuw-West.
  Er zijn drie momenten van bijeenkomsten geweest:
  8-15 mei 2023: hete brei sessie
  12 juli 2023: kaarten van Nieuw-West
  10 oktober 2023: laatste stand van zaken
  6 oktober 2025: informatiebijeenkomst inspraakperiode

- Genodigden waren onder andere: Pro west, Vrienden Sloterplas, Bond Heemschut, Fietsersbond, Woon!, Stichting Eigenwijks, Stichting hart van Osdorp, Stichting HVO-Querido en schoolbesturen. Niet alle genodigden zijn aanwezig geweest bij één of meerdere van de bijeenkomsten.

- Hiernaast zijn er regelmatig bijeenkomsten geweest met de woningbouwcorporaties.

- Omdat het Omgevingsprogramma op grote lijnen richtinggevend is, blijft er bij de projecten die binnen dit kader worden uitgevoegd voldoende ruimte om op buurtniveau eigenaarschap, actief burgerschap en een democratisch proces na te streven. Op dat niveau van uitvoering krijgen Amsterdammers direct de ruimte om mee te beslissen over de eigen leefwereld.

Inspraakperiode

- Sinds 17 september ligt het Gebiedsgericht Omgevingsprogramma Nieuw-West (GOP Nieuw-West) ter inzage. We zijn blij met de grote betrokkenheid van bewoners, ondernemers en organisaties. Omdat dit de eerste keer is dat we een GOP opstellen, kregen we veel waardevolle vragen over wat het programma precies is en wat erin hoort.
- Om hier goed op in te gaan, hebben we in november drie extra informatieavonden georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomsten lichtten we het Gebiedsgericht Omgevings Programma verder toe en beantwoorden we vragen. Er kwamen niet heel veel mensen op af (in totaal 10 mensen), wel leverde het goede gesprekken en waardevolle input op.
- We verlengden de inspraakperiode, die oorspronkelijk liep tot 17 november, tot en met 31 december 2025. Zo krijgt iedereen voldoende tijd om goed geïnformeerd een officiële reactie te geven.
- Er zijn tot nu toe ongeveer 40 inspraakreacties.
- Naast wat meer specifieke zaken lezen we vooral:

- Bezwaren tegen de vorm: te stedenbouwkundig, te complex, te weinig buurtgericht, te weinig sociale aandachtspunten
- Belangen van veiligheid, leefbaarheid en vrouwen.
- Participatie en betrokkenheid was te weinig
- Oproepen tot bescherming van groen
- Grote bezwaren tegen De Meervaart en de Lutkemeerplannen
- Bezwaren tegen dat het GOP over sommige dingen niet zegt te gaan, terwijl het er wel over zou moeten gaan volgens de indiener

Wat kan de bestuurder antwoorden op een eventuele vraag m.b.t. de betrokkenheid van de stadsdeelcommissie?

- Bij een Omgevingsprogramma onder de Omgevingswet heeft het college van B&W beslissingsbevoegdheid. Het is uitwerking van bestaand beleid (zoals de Omgevingsvisie). Zoals gebruikelijk is er een formele adviesaanvraag gedaan aan het stadsdeelbestuur.
- Daarnaast is bij het maken van dit stuk, omdat het gebiedsgericht is, de kennis en ideeën van de stadsdeelorganisatie meegenomen.
- Vroeg in het traject (op 10 oktober 2023) is er gesprek geweest over de hoofdlijnen van het GOP met de stadsdeelcommissie.
- Op verzoek van de stadsdeelcommissie is er op 4 november een tweede technische sessie geweest.

Financiën en haalbaarheid

Financiële en organisatorisch haalbaarheid. Grote integrale projecten (“Kwintet-projecten” etc.) met weinig directe opbrengst, kunnen onder vuur komen.

Antwoord: we zetten nu een koers uit waar we naar toe willen, zodat we hierna financiering kunnen organiseren. Denk hierbij aan schuiven met bestaande middelen door prioritering, maar ook aan subsidies, Rijksgelden, project-GREXen en bovenplanse investeringen.
We zijn ons bewust van het belang van investeringen in openbaar vervoer, waarvoor we samen moeten werken met de Vervoerregio Amsterdam. Het GOP maakt nieuwe openbaarvervoerlijnen mogelijk door ruimtelijke reserveringen. Er worden geen besluiten in genomen over de lijnvoering.

Prioriteit investeringen in groen

In het GOP is de keuze gemaakt om te prioriteren waar beperkte middelen voor groen worden geïnvesteerd. Dat is in de Scheg van West, in de Oeverlanden, in de watergangen tbv de waterkwaliteit en in buurten waar veel hittestress optreedt. Deze lijst van vier zijn plekken die voor veel bewoners veel gebruikskwaliteit zullen opleveren. De Brettenzone is, ondanks de verdichting rondom station Sloterdijk, niet opgenomen, omdat verhoudingsgewijs het (potentiële) gebruik van dit gebied veel lager is dan de andere twee grote landschapsparken in Nieuw-West en het Westerpark. In de Brettenzone ligt de focus op stadsnatuur in plaats van recreatie.

Wat staat er in het GOP over de Lutkemeer?

- Het GOP heeft vastgesteld beleid opgenomen zoals dat nu in het bestemmingsplan staat. Als bedrijven- en werkgebieden.

Antwoord op inspraakreactie Eigenwijks

- *De bewonersorganisaties en personen die samen deze inspraakreactie opstellen waren echter NIET op de hoogte van enig participatietraject en zijn pas recent achter de mogelijkheid gekomen een inspraakreactie te schrijven.*

Reactie:

- In het participatie traject (dat is opgesteld voordat de participatieverordening was vastgesteld) is vanwege de grote schaal gekozen om organisaties te betrekken en niet individuele bewoners.
- Er zijn meer dan 40 organisaties betrokken geweest. Nog 20 organisaties gaven aan dat zij geen mankracht of een andere reden hadden om niet mee t doen. Overigens waren vele deelnemers van de betrokken organisaties ook inwoner van Nieuw-West.
- Eigenwijks is uitgenodigd voor de hete brei sessies; zij gaven toen aan pas als er een product zou liggen te willen meewerken. Met de voetgangers vereniging Nieuw-West is een online meeting geweest.

- *Een heldere, **wervende hoofdboodschap** ontbreekt. We adviseren om in ieder geval een compacte publieksversie van het GOP te maken met daarin opgenomen die wervende boodschap.*

Reactie: Wij denken dat het beter is het centrale wervende thema op te pakken in een participatietraject. Dat zou misschien de start kunnen zijn van de verdere participatie en betrokkenheid. Om nu zonder verdere participatie dit toe te voegen is niet democratisch en niet wenselijk omdat dit juist een bijzonder goed vraagstuk zou zijn om bewoners te betrekken.

- *Benader Nieuw-West op buurtniveau (73 buurten). We adviseren om dit principe van **buurtniveau-benadering expliciet** te verankeren in het GOP, en in het vervolg meer gebiedsgericht en participatief te werken. Dat betekent: plannen maken en prioriteiten stellen in samenspraak met bewoners, per buurt, zodat het GOP niet alleen over Nieuw-West gaat, maar ook van Nieuw-West wordt.*

Reactie: Inmiddels is er een participatieverordening die dit al verplicht stelt. Het is daarom niet nodig dit expliciet op te nemen, omdat het inmiddels veel beter geborgd is. Het is ook niet afwijkend van bestaand beleid of anders dan in andere stadsdelen. Wel denken we dat het goed is om juist aan de hand van het GOP een jaarlijks moment met bewoners en andere betrokkenen te kiezen zodat juist het uitvoeren van het GOP ook een vervolg krijgt. We nemen dat op in het advies.

- *Het **sociale fundament onder het GOP** is zwak. Wij adviseren de gemeente om dit samen met NPSNW en bewonersorganisaties te doen, zodat thema's als zorg, jongeren, vrouwen, leefstijl en veiligheid daadwerkelijk worden geïntegreerd in de ruimtelijke keuzes die de toekomst van Nieuw-West bepalen.*

Reactie: Het GOP is een ruimtelijke vertaling van bestaand stedelijk beleid dat van invloed is op de fysieke stad. Dit stuk is dus niet de plek waarin nieuwe sociale programmering te agenderen. Het sociale fundament wordt op andere beleidsterreinen gemaakt. Wij adviseren als DB overigens dat de fysieke kant van sociale veiligheid duidelijker in het stuk moet landen.

- ***Mobiliteit** vraagt om realisme én samen stad maken*

Het college vindt het belangrijk dat de mobiliteit in Nieuw-West op orde is en maakt zich daar hard voor. De maatregelen die de stad wil nemen in deze komende 10 jaar op het gebied van mobiliteit in Nieuw-West staan opgenomen in het mobiliteitsplan Nieuw-West.

- *Programmering van **groen** kan echt ambitieuzer*

Er wordt een belangrijke stap gemaakt in het GOP door te stellen dat bij gebiedsontwikkeling de hoeveelheid groen moet voldoen aan de Amsterdamse maatschappelijke referentie normen voor groen, waarbij wordt gesteld dat wanneer er niet genoeg groen gerealiseerd wordt een equivalent bedrag moet worden uitgegeven aan een van de focusopgaven: Sloterpark, oeverlanden, watergangen en buurtgroen.

- *De **Lutkemeerpolder** hoort erbij! Juist hier zou je toch verwachten dat een confrontatie van de algemene doelen uit de omgevingsvisie met de praktijk van Nieuw-Westzou leiden tot een op Nieuw-West toegespitste groenstrategie en er zo een mooi voorschot kan worden genomen op de nieuwe Hoofdgroenstructuur.*

In het GOP zijn lopende projecten opgenomen zoals ze zijn vastgesteld. Daarom is er geen extra eis aan deze projecten gesteld. We weten dat er ambitieuze plannen zijn voor de openbare ruimte in de Lutkemeerpolder.

- *Onheldere knip tussen waar het GOP wel en niet over gaat. Wij adviseren de gemeente om de thema's uit de paragraaf '**waar het GOP niet over gaat'** alsnog te betrekken bij de uitvoering.*

De thema's in deze paragraaf vallen niet binnen de reikwijdte van het GOP. Toch zijn ze wel genoemd om ze voor het voetlicht te blijven houden.

- *Samen Stad Maken is meer dan ophalen van ideeën. Kortom: gebruik bestaande bewonersinitiatieven als partners in uitvoering, niet als klankbord.*

Dit is het eerste GOP. Er wordt nu geschreven aan een vervolg. Het samenwerken aan de uitvoering is daarin een belangrijk punt. We denken daarom dat het goed is om juist aan de hand van het GOP een jaarlijks moment met bewoners en andere betrokkenen te kiezen zodat juist het uitvoeren van het GOP ook een vervolg krijgt.